

ქონესიისა და საქონესიო ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნება

ზაზა სუხიშვილი, სტუ-ს დოქტორანტი

რეზიუმე

შესავალი

სამართლებრივი ინსტიტუტების პრაქტიკაში გამოყენებამდე აუცილებელია მათი სამართლებრივი ბუნებისა და შესაბამის სამართალურთიერთობებში ჩართვის საკითხის შესწავლა.

კონცესია წარმოადგენს მეტად საინტერესო სამართლებრივ ინსტიტუტს თავისი მრავალბუნებრიობით, მრავალი კონცეფციებით, მრავალფეროვანი საკანონმდებლო განმარტებებითა და სამართლის დარგთაშორისი სახეცვლილებებით, რომლებიც შთაგონების წყაროს ქმნის სამართლის მკვლევარებისათვის.

წინამდებარე სტატიაში განხილულია ის კრიტერიუმები, რომლებიც აყალიბებენ კონცესიის სამართლებრივ ბუნებას, ამა თუ იმ სამართლებრივი დარგისადმი კუთვნილების საფუძვლებს და ადგენს მისი დეფინიციის კონკრეტულ ნიშნულებს. აგრეთვე, არის მსჯელობა მსგავსი სამართლებრივი ინსტიტუტებისაგან კონცესიის განსხვავების შესახებ. ცალკე განხილვის საგანს წარმოადგენს საკონცესიო ხელშეკრულებების სამართლებრივი ბუნება, რომელიც გაანალიზებული და წარმოდგენილ იქნა როგორც კერძო, ისე საჯარო სამართლებრივი გაგებით.

Summary

Legal Notion of Concession and Concession Agreements

Prior to using legal institutions into the practice, it is necessary to study their legal notion and to entail them into the legal relationship.

Concession constitutes quite interesting legal institution along with its multinotion character, multiple conceptions, diverse legal interpretations and modification in legal fields, which inspires legal scholars.

This study describes those criteria which shape a legal notion of concession and basis of affiliation of concession to various legal fields, as well as sets out concrete benchmark of its definition. The study also describes an issue relating to differentiation of concession from similar legal institutions. Legal notion of concession agreements, as discussed separately, has been analyzed and presented from private as well as public law perspective.

სამართლებრივ ინსტიტუტთა შორის არის ისეთი ინსტიტუტები, რომლებმაც უფრო მეტად პრაქტიკული გამოყენება ჰპოვეს, ვიდრე სამართლებრივ-თეორიული. მათ მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავეს საზოგადოებრივ ურთიერთობებში და ზოგიერთი მათგანის არსებობა ასწლულებს ითვის. ასეთ ინსტიტუტთა რიგს განეკუთვნება კონცესია. იგი არის სახელმწიფოსა და კერძო სექტორის თანამშრომლობის ერთ-ერთი ფორმა, ურთიერთსასარგებლო სახელშეკრულებო საფუძველზე კერძო სექტორის ჩართვით სახელმწიფო ქონების ან მომსახურების ეფექტურად მართვისათვის. კონცესია გულისხმობს ბუნებრივი რესურსების, ინფრასტრუქტურის ობიექტების, საწარმოების ან მოწყობილობების ექსპლოატაციის უფლების გადაცემას გარკვეული პირობებითა და ანაზღაურებით. საქართველოში კი მრავლად არის ისეთი მზა ობიექტები და პროექტების განხორციელების საშუალებები, რომლებიც კონცესიის საშუალებით შეიძლება იმართოს.

კონცესია და მისი ისტორია მჭიდროდ არის დაკავშირებული თანამედროვეობის ისეთ აქტუალურ საკითხთან როგორც არის უცხოური ინვესტიციები. დღეს მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში ინვესტიციების ერთგვარი ბუმი. სახელმწიფოები ცდილობენ შექმნან ხელსაყრელი სამართლებრივი და პოლიტიკური საფუძვლები ინვესტიციების მოსაზიდად, დასაცავად და ეკონომიკური სტაბილურობისათვის. ის ქვეყნები რომელიც ასეთ გამოწვევებს თავს ართმევენ, დარღუდული ეკონომიკური წარმატების გზას ადგანან.

1. კონცესიის სამართლებრივი ბუნება

ყოველ სამართლებრივ ინსტიტუტს აქვს თავისი სამართლებრივი ბუნება და დეფინიცია. საზღვარგარეთის ქვეყნებისაგან განსხვავებით, ქართული სამართლის სივრცეში არ მიმდინარეობს დისკუსია კონცესიის სამართლებრივი ბუნების შესახებ და მეტად მწირ მონაცემებს ვხვდებით მხოლოდ მოქმედ კანონმდებლობაში. კონცესიას საინტერესო სამართლებრივ ინსტიტუტად ხდის მისი არაერთბუნებრიობა. იგი ან მის საფუძველზე დამყარებული ურთიერთობა შეიძლება იყოს როგორც კერძო სამართლებრივი, ისე ადმინისტრაციულ სამართლებრივი ბუნების.

კონცესიის სამართლებრივი ბუნების შესახებ პირველი ნაშრომები გამოჩნდა მე-19 საუკუნეში. ამ პერიოდში გამოიკვეთა და ჩამოყალიბდა კონცესიისადმი პირველი შემდეგი სახის მიდგომები: 1) როგორც ადმინისტრაციული აქტი; 2) როგორც

შერეული აქტი, რომელიც მოიცავს ადმინისტრაციულ აქტს და მხარეთა შეთანხმებას და 3) როგორც ხელშეკრულება.¹

კონცესია, როგორც ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გახილვებოდა შევიცარულ-გერმანული დოქტრინით, რომლის მომხრესაც წარმოადგენდა ცნობილი შევიცარული იურისტი ანდრეი ჰეისლერი (დაბ.: 1834 წ., ბაზელის უნივერსიტეტის პროფესორი). იგი ამბობდა, რომ კონცესია არის სახელმწიფოს უმაღლესი უფლების გამოვლინება და არ მომდინარეობს სამოქალაქო სფეროდან. მას ვერ ექნება ხელშეკრულების მნიშვნელობა, რადგან ხელშეკრულების მხარე - კონცესიონერი არ ფლობს შესაბამის სამართალუნარიანობას და არ მონაწილეობს უმაღლესი სახელმწიფო უფლებების განხორციელების სფეროში. ეს არის სახელმწიფოს პრივილეგია, რომელიც ვერაფრით შეიზღუდებაო

ბ.ა. ლანდაუ მიუთითებდა კონცესიის მიზნისა და დანიშნულების შესახებ, რომელიც საზოგადოებრივად სასარგებლო ხასიათის უნდა იყოს (საწარმოთა განვითარება და სხვა).² მისი მტკიცებით კონცესია უნდა გაიცეს არა რაიმესთვის, არამედ რისთვის - საზოგადოებრივად სასარგებლო მიზნებისათვის. იგი აგრეთვე აღნიშნავს, რომ „კონცესია არის პრივილეგია და როგორც ასეთი, ქმნის განსაზღვრულ სამართალურთიერთობასა და კონცესიონერის ერთეულ უფლებებს“.³

კონცესიის, როგორც შერეული აქტის საფუძვლები მომდინარეობს მსჯელობიდან, რომლის მიხედვით იგი არის ადმინისტრაციული აქტისა და სამოქალაქო ხელშეკრულების ერთობა. ასეთი მიდგომა ჰქონდა მაგალითად ლატვიელ სახელმწიფო მოღვაწესა და სამართლის დოქტორს პ. მინცს (დაბ.: 1868 წ.). ამ კომპლექსური მიდგომის თეორიის პრობლემად დღემდე რჩება საკონცესიო ურთიერთობის მოწესრიგების მეთოდების საკითხის გადაწყვეტა.

კონცესიის ხელშეკრულებითი თეორია განვითარდა საფრანგეთში, სადაც იგი განიხილებოდა როგორც ადმინისტრაციული ხელშეკრულება. ვინაიდან, საქმე ეხებოდა ქონებრივ ინტერესებს საკონცესიო ურთიერთობა წესრიგდებოდა სამოქალაქო და საჯარო სამართლის

საწყისებით.⁴ კონცესიონერი არ იყო რა საჯარო მოხელე, მას ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემოდა საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების უფლება. ამ თეორიის მიხედვით სახელმწიფო უფლებამოსილი იყო, საზოგადოებრივი ინტერესების გათვალისწინებით, ცალმხრივად შეეწყვიტა ხელშეკრულება კონცესიონერისათვის ზარალის ანაზრაურების პირობით.⁵

ფრანგული დოქტრინის მიხედვით კონცესიონერი ახორციელებს საჯარო სამსახურებრივ (service public) უფლებამოსილებას, რადგან მისი საქმიანობა მიმართულია საზოგადოებრივი ინტერესების დაკმაყოფილებისაკენ. კონცესიონერი თითქოსდა ითავსებს საჯარო ხელისუფლებას ხელშეკრულების საფუძველზე და მისით ეძლევა საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების კომპეტენცია.⁶ საჯარო სამსახურის გაგება აღმოცენდა ფრანგული ადმინისტრაციული სამართლის საფუძველზე, რაც თვით ფრანგული სამართლის სისტემის თავისებურებაა. ამ თეორიული თვალსაზრისის საფუძველზე ფრანგული სამართლის მიხედვით კონცესიის ბუნება არის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი.

კონცესიის თანამედროვე განსაზღვრება, ამა თუ იმ განმარტებებით, შეიცავს ადრე შემუშავებულ ძირითად დებულებებსა და თეორიებს. კონცესიის ქვეშ მოიაზრება აქტი, რომლის საშუალებითაც სახელმწიფო კერძო პირს აღჭურავს უფლებით მონაწილეობა მიიღოს მეურნეობის სფეროში ზოგიერთი მისი ფუნქციის განხორციელებაში. ამასთან, კონცესიონერი იმყოფება უფრო პრივილეგირებულ მდგომარეობაში, ვიდრე ეკონომიკური ბრუნვის სხვა მონაწილე. კონცესია შეიძლება გაიცეს, როგორც სახელმწიფოს ცალმხრივი მოქმედებით, ისე კონცესიონერთან ხელშეკრულების ფორმით.

2. კონცესიის შედარება სხვა სამართლებრივ ინსტიტუტებთან

კონცესია თავისი სამართლებრივი ბუნების ზოგიერთი ასპექტით წააგავს სხვა ისეთი სამართლებრივ ინსტიტუტებს როგორიც არის იჯარა, ფრენშიაზინგი (კომერციული კონცესია), ლიცენზია და პრივატიზაცია. კონცესიასთან ყველაზე ხშირად იჯარას განიხილავენ ხოლმე. მეტიც, ზოგიერთი ქვეყნის კანონმდებლობაში ვხვდებით კონცესიისა და იჯარის გაიგივებას (აშშ,

1 А. В. Багдасарова „Концессионное соглашение в гражданском праве России и зарубежных стран“. Автореферат диссертации. Москва, 2009 г., Ст.19.

http://www.mgimo.ru/science/dissert_cons/7092/events/n117400.phtml.

2 Н.В. Курысь, „Детерминация понятия концессии и концессионной соглашения в отечественной историко-правовой мысли“, Вестник Ставропольского государственного университета, Вып.41,Ставрополь,2005 г., Стр. 169.

http://law-library.ucoz.ru/vestniky/vestniky_vsgu/2005_41.pdf.

3 Н.В. Курысь, დასახელებული ნაშრომი. გვ. 170.

4 Л. С. Таль, „Концессионные договоры городских общественных управлений“. Петроград, 1916 г., стр. 123. http://ihtik.lib.ru/2013.05_ihtik_no-big-razdely/.

5 Ж.Ведель, „Административное право Франции“, Москва, 1973 г., стр. 478-479, <http://www.twirpx.com/file/1065465/>.

6 Н.В. Курысь, დასახელებული ნაშრომი. გვ. 170.

კანადა, საქართველო). ყველაზე ადვილად თანამედროვე თეორიები, რომლებიც შემდგომ იქნება მიმოხილული, ასაბუთებენ, რომ მათ შორის განსხვავება უფრო მეტია ვიდრე მსგავსება და თითოეული თავის სფეროში შემაჯალ ურთიერთობებს აწესრიგებს.

იჯარისაგან კონცესია განსხვავდება მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი ნიშნებით:

1. საკონცესიო ურთიერთობის ერთ-ერთი მხარე ყოველთვის არის სახელმწიფო;

2. კონცესიის ობიექტი შეიძლება იყოს მხოლოდ სახელმწიფო საკუთრება;

3. კონცესიის ობიექტი შეიძლება იყოს კონცესიონერისათვის სახელმწიფოს განსაკუთრებული უფლების გადაცემა;

4. კონცესიონერი ვერ გახდება გადაცემული ქონების მესაკუთრე.

ეს ჩამონათვალი სრული არ არის.

კონცესიასა და იჯარას შორის ორი ჯგუფის განსხვავება შეიძლება დავინახოთ. ერთი, თვალსაჩინოი ხდებიან, როდესაც ხდება საკონცესიო და საიჯარო ხელშეკრულებების შედარებითი ანალიზი და არ გადიან სამოქალაქოსამართლებრივი სივრცედან. მეორე, დაკავშირებულნი არიან კონცესიის საჯაროსამართლებრივ თავისებურებებთან და შესაბამისად, არ გააჩნიათ შეთავსებადი ცნებები და პირობები არამართო იჯარასთან, არამედ სხვა სამოქალაქოსამართლებრივ ინსტიტუტებთან.⁷

პირველი სახის ყველაზე წონად განმასხვავებელ ნიშნად შეიძლება ჩაითვალოს მოიჯარისა და კონცესიონერის უფლებების იურიდიული ბუნების არსებითად განსხვავებული განმარტება. კერძოდ, სამოქალაქო კანონმდებლობა შესამჩნევად სხვა აზრს აძლევს მოიჯარის უფლებებს. მოიჯარეს გადაეცემა ქონება, როგორც ასეთი, დროებით მფლობელობა-სა და სარგებლობაში. შემდეგ იგი ხდება საიჯარო ქონების ტიტულოვანი მფლობელი, ხოლო მეიჯარე რჩება ქონების მესაკუთრედ. საკონცესიო კანონმდებლობით კონცესიონერს გადაეცემა არა ქონება, როგორც ასეთი, არამედ ქონების სარგებლობის უფლება ან ქონებით სარგებლობის განსაკუთრებული უფლება. ასეთ შემთხვევაში სარგებლობის უფლება, მითუმეტეს სარგებლობის განსაკუთრებული უფლება, სულაც არ არის საიჯარო უფლებების ანალოგი, რომლებიც შესატყვისია მხოლოდ საიჯარო მფლობელობისა და სარგებლობის ტიტულთან.⁸

უპირობოდ კონცესიის მთავარ განმასხვავებელ ნიშნად რჩება მისი საჯარო-სამართლებრივი მოტივები, ელემენტები და პირობები. პირველ რიგში ეს არის საკონცესიო სამართალურთიერთობის წარმოშობის განსაკუთრებული საფუძველი, რომელიც ვერ იქნება სამოქალაქო-სამართლებრივი გარიგე-

ბა. ასეთ საფუძველს წარმოადგენს სახელმწიფოს ცალმხრივი სახელისუფლებო აქტი, რომელიც არის ყველა სახის საკონცესიო სამართალურთიერთობის წარმოშობის წყარო. ეს არის კონცესიის უნივერსალური ნიშანი და საკონცესიო ოჯახისადმი კუთვნილების დადასტურება, როგორი მრავალფეროვანიც არ უნდა იყოს იგი.

კონცესიის სხვა საჯარო-სამართლებრივი განსხვავებები უნივერსალური არ არის და შეიძლება გამოიხატოს სხვადასხვა სახით. სახელისუფლებო აქტი შეიძლება წინ უძღოდეს საკონცესიო შეთანხმების დადებას ან შეიძლება ამტკიცებდეს მას. ასე, ზოგიერთ ქვეყანაში არსებობს ეროვნული პარლამენტის მიერ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკონცესიო შეთანხმებების დამტკიცების პრაქტიკა.⁹

3. საკონცესიო ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნება

კონცესიის სამართლებრივი ბუნების გარდა, განხილვის მნიშვნელოვან საგანს წარმოადგენს აგრეთვე საკონცესიო ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნება.

კონცესიის, როგორც სამართლებრივი ინსტიტუტის რეალიზების ფორმა არის საკონცესიო ხელშეკრულება. ხშირად ეს საშუალება პირდაპირ კანონით არის ხოლმე განსაზღვრული.

თუ საკონცესიო ხელშეკრულება ცალკე კანონითაა განსაზღვრული და საერთო სამოქალაქოსამართლებრივი მოწესრიგების სფეროდან განყენებულად არის მოცემული, ე.ი. სახეზე გვაქვს საკონცესიო ხელშეკრულების სპეციალური ნორმები და უპირატესობა ენიჭება საერთო ნორმებთან შედარებით.

კონტინენტური სამართლის ოჯახში შემაჯალ ქვეყნებში სახელმწიფო ან სახელმწიფო ორგანოები საკონცესიო ურთიერთობებში გამოდიან როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირები, რაც თვით საკონცესიო ხელშეკრულებას აძლევს საჯაროსამართლებრივ ხასიათს.

საერთო სამართლის ოჯახის ქვეყნებში საკონცესიო ხელშეკრულებას არ აქვს გამოკვეთილი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ბუნება, რადგან ამ ქვეყნებში არ არსებობს სამართლის საჯარო და კერძო სამართლად დაყოფა და მნიშვნელოვანი ხდება გადასაცემი ქონების სამართლებრივი რეჟიმი.

პროფესორ მ. ბოგუსლავსკის აზრით, წიაღით-სარგებლობის სფეროში ურთიერთობების სამართლებრივი მოწესრიგება ვითარდება შემდეგი მიმართულებებით:

1. წიაღითსარგებლობის ურთიერთობების ინდივიდუალური აქტებით (ლიცენზია, კონცესია) მოწესრიგებიდან საკანონმდებლო მოწესრიგებისაკენ. თავდაპირველად წიაღითსარგებლობის უფლება გაიცემოდა სახელმწიფოს ადმინისტრაციული აქტით და მისით განისაზღვრებოდა ამა თუ იმ მონაკვეთზე წიაღითსარგებლობის პირობები. წიაღის მოპოვებ-

7 С.А. Сосна, „Концессионное соглашение - новый вид договора в российском праве“, Журнал „Журнал российского права“, N2, Москва, 2003 г. стр. 50, <http://uristy.ucoz.ru/publ/12-1-0-616>.

8 С.А. Сосна, დასახელებული ნაშრომი, გვ. 51.

9 იქვე, გვ. 52.

ის წარმოების განვითარებასთან ერთად გაიზარდა ბუნებათსარგებლობის ერთიანი პირობების ჩამოყალიბების მნიშვნელობა, რისთვისაც საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრა საკონცესიო ხელშეკრულებების ტიპური პირობები და სარგებლობის ნებართვის აუცილებელი რეკვიზიტები.

შემდგომმა პრაქტიკამ აჩვენა, რომ საჭირო გახდა მხარეთა მიერ სახელშეკრულებო პირობების განსაზღვრის თავისუფლება საკანონმდებლო პირობებით შეზღუდულიყო, რომლითაც გამოირიცხებოდა მხარეთა მიკერძოებულობა, თვითნებობა და თანამდევნი ნეგატიური მოვლენები.

ამ მიდგომის განვითარებასთან ერთად რიგ ქვეყნებში ვითარდებოდა სხვა კონცეფციებიც, კერძოდ:

ა) კონცეფცია ღებს ცონტრაქტუს (Proper Law of The Contract), რომელიც წიაღითსარგებლობის ხელშეკრულების საკმარისობის იდეაში გამოიხატებოდა და არ ემორჩილებოდა კანონებსა თუ სახელმწიფოს სხვა ნორმატიულ აქტებს. ეს პრინციპი სათავეს იღებს ნაპოლეონის კოდექსიდან (მხ. 1134).

ბ) უცხოური ელემენტის (უცხო ქვეყნის სამართალსუბიექტი) მონაწილეობით დადებული წიაღითსარგებლობის ხელშეკრულების საერთაშორისო ხელშეკრულებად აღიარების კონცეფცია, რაც გულისხმობს მასზე პრინციპი „პაცტა სუნტ სერვანდა“-ს განხორციელებას - საერთაშორისო ხელშეკრულებები უნდა შესრულდეს

2. კოლონიალურ სახელმწიფოებში წიაღითსარგებლობით ურთიერთობებში სამართალურთიერთობების საგანს წარმოადგენდა ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გარკვეული საქმიანობის უფლების მიღება. შემდეგ, მე-20 საუკუნის მეორე ნახევრიდან ეს უფლება შევიწროვდა ინდივიდუალურად განსაზღვრულ წიაღის მონაკვეთამდე-ვეროპის ქვეყნების სამთო კანონმდებლობა თავდაპირველად აღიარებდა წიაღითსარგებლობის სანივთო უფლებას (საკუთრების ან სარგებლობის უფლება) ინდივიდუალურად განსაზღვრულ წიაღისეულის წყაროსა თუ შახტაზე, მაგრამ ასეთ საკუთრებაზე სოციალური ფუნქციის იდეის ზეგავლენით წიაღითსარგებლობის სანივთო უფლება თანდათან დაიკვირთა სახელმწიფოს წინაშე პასუხისმგებლობით.¹⁰ მე-20 საუკუნის 50-იან წლებამდე უცხოური ელემენტისათვის წიაღითსარგებლობის უფლების გადაცემა წარმოადგენდა სხვა არაფერს, თუ არა სახელმწიფოს ტერიტორიის დათმობას.¹¹

წიაღითსარგებლობის სამართლის სანივთო-სამართლებრივი კონცეფცია წარმოიშვა ფრან-

გულ და ესპანურ სამართალში. თანდაპირველად, მათთვის სამთო სამართლის საერთო წყარო გახდა „ოქროს, ვერცხლისა და სხვა საბადოების გახსნის, დამუშავებისა და სარგებლის მიღების ახალი წესები“ (სან-ლორენცოს წესები 1584 წ.), რომლებიც ასახავდნენ წიაღისეულის მონაკვეთზე სამთო მეწარმის საკუთრების კონცეფციას. აღსანიშნავია, რომ წიაღითსარგებლობის სამართლის სანივთო-სამართლებრივი გაგება ძირითადად შეინარჩუნა ლათინური ამერიკის ქვეყნების კანონმდებლობამ, მაგრამ შემდეგ ისინი წავიდნენ სარგებლობის უფლების და არა საკუთრების უფლების აღიარების გზით, გარდა ჩილეს კანონმდებლობისა. ჩილეში ფიქრობდნენ, რომ საბადოების დამუშავებისადმი ასეთი მიდგომა ნაკარნახევი იყო ქვეყნის ეკონომიკაში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის აუცილებლობით.

3. საკონცესიო ურთიერთობებში თანდათან გაძლიერდა საჯაროსამართლებრივი სანყისები. ისტორიულად წიაღითსარგებლობის კონცესია ატარებდა ადმინისტრაციულსამართლებრივ ხასიათს. იგი აღიქმებოდა, როგორც სანივთო უფლების დამდგენი სახელმწიფოს ცალმხრივი აქტი. სხვა მდგომარეობა ჩამოყალიბდა იმ სამართლებრივ ურთიერთობებში, სადაც ურთიერთობის საგანს წარმოადგენდა არა ბუნებრივი რესურსები, არამედ ინფრასტრუქტურული ობიექტები (ინფრასტრუქტურული კონცესიები). ისინი ვითარდებოდნენ როგორც სახელმწიფოებო ურთიერთობები.

წიაღითსარგებლობის სფეროს სამართლებრივ მონესრიგებაში კიდევ ერთი ტენდენცია იკვეთებოდა - წიაღითსარგებლებზე გადავიდა საჯარო ინტერესის უზრუნველყოფის ვალდებულებაც. სახელმწიფოს ასეთი ინტერესი გამოვლინდება ხოლმე წიაღითსარგებლობის დახმარებით მრეწველობის განვითარების და იმ პირების ინტერესების დაკმაყოფილებაში, რომელთა უფლებებსაც ეხება წიაღისეულის მოპოვების საქმიანობა.

როგორც ჩანს იკვეთება საკონცესიო ურთიერთობების ორი ძირითადი სახე - სალოცენზიო-სანებართვო სისტემა და სახელმწიფო-სამართლებრივი ფორმა. მათ თავისებურებებზე, შინაარსსა და განვითარებაზე საინტერესო კვლევები და მოსაზრებები აქვთ რიგ მეცნიერებს, რომელთა ნაშრომების დახმარებითაც შესაძლებელია საკითხის მიმოხილვა და თეორიული ასპექტების მოქმედ კანონმდებლობასთან შედარება.

ქართული სამართლის მეცნიერებაში კონცესიის, როგორც სამართლებრივი ინსტიტუტის კვლევა მნიშვნელოვან საფუძვლებს შექმნის კანონისეული განსაზღვრებების ჯეროვანი ჩამოყალიბების, ქვეყნის ეკონომიკური ურთიერთობების ხელშეწყობის, საინვესტიციო ურთიერთობების გააქტიურების, ინფრასტრუქტურის განვითარების, ბუნების დაცვისა და მის რესურსების რაციონალურ გამოყენების საქმეში.

10 М. М. Богуславский, „Перестройка международных экономических отношений и правовая природа концессионных договоров“, Москва, 1977 г., ст. 11.

11 Ч.Ч.Хайд, „Международное право, его понимание и применение Соединенными Штатами Америки“, Москва, 1950 г., Т.1, Стр. 468-471, <http://www.lawlibrary.ru/izdanie13045.html>.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. კ. ცვაიგერტიდაზ. კოტცი, „შედარებითი სამართალმცოდნეობის შესავალი კერძო სამართლის სფეროში“, ტ.2. თბილისი, 2001 წ., მეცნიერულირედაქტირებადაბოლოტემათევიდორენინიძისა, თარგმნაკატერინესუმბათაშვილმა, გამომცემლობა „ჯისიი“;
2. А. В. Багдасарова „Концессионное соглашение в гражданском праве России и зарубежных стран“, Автореферат диссертации, Московский государственный институт международных отношений, Москва, 2009 г., http://www.mgimo.ru/science/dissert_cons/7092/events/n117400.phtml;
3. Н.В. Курьсь, „Детерминация понятия концессии и концессионной соглашения в отечественной историко-правовой мысли“, Вестник Ставропольского государственного университета, Вып. 41, Ставрополь, 2005 г., Издательство Ставропольского государственного университета, http://law-library.ucoz.ru/vestniki/vestniki_vsgu/2005_41.pdf;
4. Л. С. Таль, „Концессионные договоры городских общественных управлений“, Петроград, 1916 г., Издательство „типография Общественная полза“, http://ihtik.lib.ru/2013.05_ihtik_no-big-razdely/;
5. Ж. Ведель, „Административное право Франции“, Перевод с французского Л. М. Энтина, Москва, 1973 г., издательство „Прогресс“, <http://www.twirpx.com/file/1065465/>;
6. С.А. Сосна, „Концессионное соглашение - новый вид договора в российском праве“, Журнал „Журнал российского права“, N 2, февраль, Москва, 2003 г., <http://uristy.ucoz.ru/publ/12-1-0-616>;
7. М.М. Богуславский, „Перестройка международных экономических отношений и правовая природа концессионных договоров“, Журнал „Международное сотрудничество и международное право“, Москва, 1977 г., Издательство ИГиП АН СССР, [http://www.lawlibrary.ru/author.php?author=%C1%E E%E3%F3%F1%EB%E0%E2%F1%EA%E8%E9+%CC.%CC](http://www.lawlibrary.ru/author.php?author=%C1%E E%E3%F3%F1%EB%E0%E2%F1%EA%E8%E9+%CC.%CC;);
8. Ч.Ч. Хайд, „Международное право, его понимание и применение Соединенными Штатами Америки“. Перевод с английского. Т.1, Под ред.: В.Н. Дурденевский, Пер.: И.С. Шохор, Москва, 1950 г., Издательство „иностранное литература“, <http://www.lawlibrary.ru/izdanie13045.html>;
9. В.Н. Лисица, „Международные инвестиционные соглашения (договоры, контракты)“, Автореферат кандидатской диссертации на соискание ученой степени к.ю.н., Новосибирск, 2003 г., Стр. 11, <http://tmnlib.ru/jirbis/files/upload/abstract/12.00.03/280.pdf>.

სარედაქციო მოთხოვნები:

ჟურნალში გამოქვეყნებული სტატია უნდა მოიცავდეს მეცნიერული კვლევის ახალ შედეგებს ბიზნესსა და ინჟინერიის შემდეგ თეორიულ და გამოყენებით სფეროებში:

- ბიზნეს-ინჟინერინგის თეორიული ასპექტები;
- ბიზნეს-პროცესების მართვის ტექნოლოგიები;
- საინჟინრო-საკონსულტაციო საქმიანობის ეკონომიკური შეფასებები;
- ბიზნესის განვითარების მიზნები და მიმართულებები;
- ბიზნეს-ინჟინერინგი: ენერგეტიკაში, ინფორმატიკაში, ქიმიაში და მეტალურგიაში, ფარმაციაში, მშენებლობაში, ტრანსპორტში, არქიტექტურასა და დიზაინში, სამთო გეოლოგიაში, ნანოტექნოლოგიებსა და ჰიდროტექნიკაში;
- ინოვაციები და ინვესტიციები;
- საინჟინრო საქმიანობის სამართლებრივ-საექსპერტო და სოციალური ასპექტები;
- სამართალი და პოლიტიკა;
- ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია.

მიღებულ სტატიებს იხილავს რედაქლეგია და დადებითი რეცენზიის შემთხვევაში აქვეყნებს, ასევე განათავსებს ინტერნეტში – ელექტრონულ ჟურნალში.

სტატიების მიიღება ქართულ, რუსულ, ინგლისურ, გერმანულ და ფრანგულ ენებზე ქვეყნდება ორიგინალის ენაზე.

სტატიის გაფორმების წესი

- სტატიის მოცულობა უნდა შეადგენდეს არაუმეტეს 15 გვერდისა.

სტატიას თან უნდა დაერთოს:

- რეზიუმე ქართულ და უცხოურ ენაზე — ტექსტის დასაწყისში (რეზიუმე უნდა შეიცავდეს არანაკლებ 100-150 სიტყვას), გამოყენებული ლიტერატურის ნუსხა — ტექსტის ბოლოს.
- ქართული ტექსტისთვის გამოიყენეთ ქართულ შრიფტი AcadNusx,
- ხოლო ინგლისური და რუსული ტექსტების შრიფტი – Times New Roman.
- შრიფტის ზომა 12, ინტერვალი 1,5, ყველა კიდიდან დაშორება იყოს 2 სმ.
- სტატიის თავში მოათავსეთ შემდეგი ინფორმაცია: ავტორის (თანაავტორის) სახელი, გვარი, აკადემიური ნოდება, ელექტრონული მისამართი და ტელეფონის ნომერი.
- ნახაზები, გრაფიკები, სქემები და ა.შ. – ფორმატში TIFF 300 dpi; 600 dpi, ფორმულები უნდა აიკრიფოს Microsoft Equation 2.0 (2.1.).